

Devre : XI
İçtima : 1

S. SAYISI : 45

1958 Yılı

Petrol Dairesi Reisliği Bütçesi

Petrol Dairesi Reisliği 1958 yılı Bütçe kanunu lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/30)

T. C.
Başvekdlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 651/3036

30 . XI . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Petrol Dairesi Reisliği 1958 yılı bütçesi hakkında hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 30 . XI . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe ve ilişikleriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

MASRAF BÜTÇESİ GEREKÇESİ

F.	M.	
201	11	Memurlar maaşı : Geçen yıl tahsisatından 44 500 lira noksaniyle 405 500 lira tahsisat konulmuştur.
	12	Mukaveliler maaşı : Geçen yıl tahsisatına 8 900 lira fazlasıyla 93 900 lira tahsisat konulmuştur.
	21	Açık maaşı : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
202		Hizmetliler ücreti : Geçen yıl tahsisatına 20 825 lira fazlasıyla 95 625 lira tahsisat konulmuştur.
204		Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücretleri : Geçen yıl tahsisatından 35 000 lira fazlasıyla 85 000 lira tahsisat konulmuştur.
206	11	Çocuk zammı : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
	21	Doğum yardımı : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
	31	Ölüm yardımı : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
207		Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince ödeñecek para mükâfatı : Geçen yılda mevcudolmayan bu fasıl dairemizin devamlı ecnebilerle teması olan daire olması hasebiyle memurları teşvik için 1 500 liralık tahsisat konulmuştur.

F. M.

- 209 11 % 5 emekli ve % 25 giriş kesenekleri ile artış farkları karşılığı :
Geçen yıl tahsisatına 828 lira fazlasiyle 20 210 lira tahsisat konulmuştur.
- 12 % 1 ek karşılıklar :
Geçen yıl tahsisatından 141 lira fazlasiyle 3 966 lira tahsisat konulmuştur.
- 13 Emekli ikramiyesi :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 14 Sandık yönetim masrafları :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 15 Diğer ödemeler :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 210 Temsil tahsisatı (6326 sayılı Kanununun 18 nci maddesinin (a) fıkrası) :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 301 Büro masrafları :
- 10 Kırtasiye :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 20 Döşeme :
Geçen yıl tahsisatından 3 000 lira noksaniyle 5 000 lira tahsisat konulmuştur.
- 30 Demirbaş :
Geçen yıl tahsisatından 1 000 lira noksaniyle 4 000 lira tahsisat konulmuştur.
- 40 Öteberi masrafları :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 50 Aydınlatma masrafları :
Geçen yıl tahsisatından 500 lira noksaniyle 2 500 lira tahsisat konulmuştur.
- 60 Isıtma :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen konulmuştur.
- 303 Basılı kâğıt ve defterler :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen konulmuştur.
- 304 11 Posta ve telgraf ücretleri :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen konulmuştur.
- 21 Telefon masrafları :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen konulmuştur.
- 305 Kira bedeli :
Geçen yıla nazaran 49 500 lira fazlasiyle 75 000 lira teklif edilmiştir.
- 306 Giyecekler :
Geçen yıla nazaran 350 lira fazlasiyle 2 000 lira teklif edilmiştir.
- 307 10 Daimî vazife harcırâhı :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 20 Muvakkat vazife harcırâhı :
Geçen yıl tahsisatından 5 000 lira noksaniyle 15 000 lira teklif edilmiştir.
- 40 Enebi memleketler harcırâhı :
Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
- 50 Enebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin harcırâh ve başka masrafları :
Geçen yıla nazaran 10 000 lira fazlasiyle 15 000 lira teklif edilmiştir.

N.	M.	
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
309	21	İşletme masrafları : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
	22	Onarma masrafları : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
403		Temsil masrafları : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
407	30	Geriverilecek paralar : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
	40	Mahkeme harçları : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
417	10.	Petrol hakkı sahipleri tarafından ika olunacak zararların tazmini ve hasarların telâfisi maksadiyle yapılacak ödeme masrafları : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
	20	İstimlâk olunacak arazilere ait istimlâk bedelleri karşılığı ve ilgili masraflar : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceği tahmin edilerek aynen konulmuştur.
	30	6326 sayılı Petrol Kanununun 27, 38, 51,52 ve 116 nci maddelerinin gerektirdiği masraflar : Geçen yıla nazaran 43 000 lira fazlasıyla 50 000 lira tahsisat konulmuştur.
419		Mahkeme masraflarıyla 6326 sayılı Kanunun 21 nci maddesi gereğince komiserlere verilecek ücret ve masraflar : Geçen yıl tahsisatından 5 000 lira noksaniyle 10 000 lira teklif edilmiştir.
451	10	Satınalma ve abone : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen teklif edilmiştir.
	20	Başka her çeşit masraflar : Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen teklif edilmiştir.
501		Geçen yıl borçları : Geçen yıla nazaran 8 725 lira fazlasıyla 9 725 lira tahsisat konulmuştur.
502	10	Eski yıllar borçları (1954 ilâ 1956) : Geçen yıl da bu fasla dairenin yeni olmasından ihtiyaç hissedilmemiş olduğundan bu yıl fasla 1 000 lira tahsisat konulmuştur. Geçen yıl tahsisatı kâfi geleceğinden aynen konulmuştur.

Varidat bütçesi gerekçesi

F. M.

- 1 1 Yatırımlar dışında kalan Hazine yardımı :
- Aşağıda kendi fasıllarında izah edildiği veçhile Petrol Dairesinin geliri 1 460 002 lira ve geçen yıldan devredecek nakit mevcudu 300 000 lira olup ceman yekûn 1 760 002 lira tahmin edilmiştir.
- 1958 yılı (A/1) cetveli yekûnu ise 1 025 128 lira olduğundan her ikisi arasında 734 874 lira gelir fazlası olduğundan 1958 malî yılında Hazine yardımına ihtiyacolmadığı.
- 2 Petrolden Devlet hakkı :
- Bu varidat 1 460 000 lira olarak tahmin edilmiştir. Beş bölgede 18 şirket, 188 sahada 8 723 731 hektar arazide petrol aramaktadır.
- 6558 ve 6987 sayılı kanunlara göre bu sahalardan bir kısmının 1 nci ve 2 nci diğer kısmının da 3 ncü senesini ikmal ettiğinden Devlet hakkı tutarı ile 69 ncü maddeye göre işletme sahalarının Devlet hissesi tutarı :

1 457 030 77	1958 Devlet hakkı
+ 12 480 00	1958 Devlet hissesi
<hr/>	
1 469 510 77	

Devlet hakkının sureti hesabı aşağıda gösterilmiştir :

Ruhsat adedi	50 kuruşa tâbi			100 kuruşa tâbi			Tabakkuk				
	Gün	Sahası hektar	Tutarı Lira	Gün	Sahası hektar	Tutarı Lira	Saha yekûnu hektar	Lira	K.	% 20 Lira	K.
20				365	948 095	948 095	948 095	948 095	00	189 619 02	02
5	19	240 960	6 271	55	346	228 416	240 960	234 688	38	46 937 68	68
2	20	2 000	54	80	345	1 890	2 000	1 945	22	389 04	04
1	22	48 000	1 446	57	343	45 106	48 000	46 553	42	9 310 68	68
3	26	107 700	3 835	90	339	100 028	107 700	103 864	10	20 772 82	82
5	32	246 359	10 799	29	333	224 760	246 359	235 559	54	47 111 91	91
5	33	249 490	11 278	30	332	226 933	249 490	238 211	66	47 642 33	33
2	39	99 260	5 302	92	326	88 654	99 260	93 956	99	18 791 40	40
1	40	50 000	2 739	73	325	44 520	50 000	47 260	27	9 452 05	05
1	45	49 680	3 062	45	320	43 555	49 680	46 617	50	9 323 50	50
2	48	99 900	6 568	72	317	86 762	99 900	93 331	17	18 666 23	23
4	57	141 674	11 062	19	308	119 549	141 674	130 611	67	26 122 33	33
4	64	194 027	17 010	53	301	160 005	194 027	177 016	25	35 403 25	25
6	68	299 303	27 898	50	297	243 542	299 303	271 440	92	54 288 18	18
5	70	249 900	23 962	90	295	201 973	249 900	225 936	84	45 187 37	37
4	72	198 885	19 616	04	293	159 652	198 885	179 268	82	35 853 76	76
4	73	179 330	17 933	00	292	143 463	179 330	161 396	64	32 279 33	33
3	77	141 420	14 916	84	288	111 586	141 420	126 503	01	25 300 60	60
6	78	261 420	27 932	56	287	205 554	261 420	233 487	43	46 697 49	49
9	84	425 592	48 972	02	281	327 649	425 592	376 621	04	75 324 21	21
7	85	308 120	35 876	87	280	236 365	308 120	272 242	81	54 448 56	56
7	87	250 280	28 827	88	278	190 624	250 280	220 451	90	44 090 38	38
12	93	591 881	75 403	95	272	441 072	591 881	516 476	80	103 295 36	36
1	98	50 000	6 712	33	267	36 575	50 000	43 287	67	8 657 53	53

Ruhsat adedi	50 kuruşa tâbi					100 kuruşa tâbi				Tahakkuk		% 20	
	Gün	Sahası hektar	Tutarı Lira	K.	Gün	Sahası hektar	Tutarı Lira	K.	Saha yekûnu hektar	Tahakkuk yekûn Lira	K.	Lira	K.
3	106	399 869	58 062	97	259	399 869	283 742	63	399 869	341 805	60	68 361	12
4	113	199 407	29 434	30	252	199 407	137 672	59	199 407	167 106	89	33 421	38
7	119	326 883	53 286	34	246	326 883	220 309	99	326 883	273 596	33	54 719	27
6	123	292 698	49 317	49	242	292 698	194 062	57	292 698	243 380	06	48 676	01
1	124	49 972	8 488	39	241	49 972	32 995	16	49 972	41 483	55	8 296	71
2	135	94 107	17 403	35	230	94 107	59 300	21	94 107	76 703	56	15 340	71
4	137	198 148	37 186	63	228	198 148	123 774	53	198 148	160 961	16	32 192	23
2	141	82 143	15 865	96	224	82 143	50 411	00	82 143	66 276	96	13 255	39
2	151	60 202	12 452	72	214	60 202	35 296	49	60 202	47 749	21	9 549	84
1	164	37 360	8 393	20	201	37 360	20 573	55	37 360	28 966	75	5 793	35
1	165	47 000	10 623	27	200	47 000	25 753	42	47 000	36 376	69	7 275	34
1	247	48 990	16 576	06	119	48 990	15 837	83	48 990	32 413	89	6 482	78
1	261	38 000	13 586	29	104	38 000	10 827	38	38 000	24 413	67	4 882	73
1	284	39 720	15 452	71	81	39 720	8 814	54	39 720	24 267	25	4 853	45
4	340	200 000	93 150	60	25	200 000	13 698	64	2 200 000	106 849	34	21 369	85
24	365	1 175 956	587 978	00	—	—	—	—	1 175 956	587 978	00	117 595	60
188		7 775 636	1 435 744	12		7 547 775	5 849 409	74	8 723 731	7 285 153	86	1 457 030	77

İşletme sahasına tekabül eden Devlet hakkı olup 69 ncu maddeye göre 1958 yılı Devlet hakkı miktarı
İşletme sahası 2 080 hektar olup 4 ncu seneyi idrak edeceğinden $2\ 080 \times 6 = 12\ 480$ lira eder.

12 480 00

1958 yılında tahakkuk edecek Devlet hakkı miktarı:

1 469 510 77

F. M.

3

Müteferrik varidat :

Bu fashın muhafazası için 1 lira konulmuştur.

4

Teberrular :

Bu fashın muhafazası için 1 lira konulmuştur.

5

Geçen yıldan devreden nakit :

Bütçenin hazırlandığı zaman bir taraftan banka mevcudu ve mali yıl sonuna kadar Hazine yardımı şeklinde olan varidat diğer taraftan Eylül 1957 tarihinden mali yıl sonuna kadar yapılacak tekiyat göz önünde bulundurularak bunlar arasındaki devredilecek nakit mevcudunu teşkil eden 300 000 lira olarak tahmin edilmiştir.

Rapor

29 . I . 1958

Yüksek Bütçe Komisyonu Reisliğine

Tetkiki tarafımıza tevdi buyurulan Petrol Dairesinin 1958 senesi bütçesi, mesnetler üzerinde araştırmalar yapıldıktan ve ilgililerle temas edildikten sonra uygun görülmüş ve bu maksatla hazırlanan rapor ilişikte takdim olunmuştur.

Bu rapor, iki kısımdan terekkübetmektedir. Birinci kısım, 1957 yılında Petrol Kanununun tatbikini; ikinci kısım, 1958 senesi bütçesinin tetkik ve tahlilini ihtiva etmektedir.

Yüksek tasviplerine arz olunur.

Kısım : I

Arama ruhsatnameleri :

1957 yılında mevcutlara ilâveten 36 aded arama ruhsatnamesi verilmiş ve bu suretle arama ruhsatnamesi sayısı 200 e yükselmiştir. Arama ruhsatnamelerinin kapladığı mecmuu saha geçen senenin 75 482 kilometre karesine mukabil, 92 277 kilometre kareye balığ olmuştur.

Hak sahibi şirketler :

1956 yılı sonunda 12 si ecebe, 2 si Türk olmak üzere eeman 14 şirket petrol hakkı sahibi iken 1957 yılında bunların sayısı 20 ye yükselmiştir.

Mütaahhit firmalar :

Petrol hakkı sahibi şirketler faaliyetlerinin büyük bir kısmını mütaahhit firmalar vasıtasıyla yürütmektedirler. Bunlar, hak sahibi şirketler namı hesabına, gravimetrik, sismik araştırmalar, sondajlar gibi hizmetler yapmaktadırlar. Bu firmaların adedi her gün biraz daha artmaktadır. Halen memleketimizde 17 aded ecebe mütaahhit firma petrol ameliyelerinde çalışmaktadır.

Tasfiyehane belgesi :

Memleketin muhtelif mntakalarında tasfiyehane kurmak için iki talep yapılmış ve şirketlerle prensip anlaşmasına varılmıştır. Şirketlerin birtakım formalitelerin tekemmülünü mütaakıp belge almak için müracaat etmeleri beklenilmektedir.

Boru hattı belgesi :

İran petrollerinin Türkiye topraklarından geçirilecek boru hattı ile Akdeniz'de bir Türk limanına aktırılması için alâkalı İran Millî Petrol Şirketi ile müzakereler yapılmaktadır.

Petrol şirketlerinin faaliyetleri :

Petrol şirketlerinin 1957 yılındaki faaliyetleri kemiyet ve keyfiyet bakımından 1956 yılına nazaran daha büyük inkişaf göstermiş ve bilhassa aramalar genişlemiş ve hızlanmıştır. Şöyle ki :

Jeolojik istikşafılar :

Şirketler, dünyada tatbik edilen arama metotlarının umumi seyrine uyarak fotojeoloji, umumi jeoloji, umumi mahiyette manyetometrik ve gravimetrik etüdlerden sonra, detay, jeolojik ve jeofizik çalışmalar yapmışlar ve bu etüdlerin müspet netice verdikleri yerlerde ise, sondaja geçmişlerdir.

Sondajlar :

Ecnebi şirketler tarafından 1956 senesinde 2 sondaja başlanmış ve 4 004 metrelik sondaj yapılmış olmasına mukabil, 1957 senesi zarfında 6 sondaja başlanarak % 170 fazlasıyla 11 340 metrelik sondaj yapılmıştır.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, 1957 senesi zarfında inkişaf sondajlarından ziyade, yeni strüktürlerde arama sondajları yapmıştır. Bu suretle şirketin 1957 senesinde yaptığı sondaj 12 473 metreyi bulmuştur.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının, işletme ve arama sahalarındaki 5 strüktürde :

a) Raman işletme sahası :

Bu sahanın inkişafı tamamlanmış olduğundan, sene zarfında sondaj yapılmamıştır.

b) Garzan strüktürü :

1957 yılı içerisinde yapılan sondajlar, bu sahanın daha vâsi bir rezervi ihtiva ettiğini göstermiştir. Bununla beraber, inkişaf sondajlarının henüz sonu alınmamıştır. Bu itibarla, sahanın vüsatı hakkında katî bir neticeye varılamamıştır.

c) Reşan strüktürü :

Bu sahada açılan bir kuyuda iktisadi kıymeti olmyan cüzi miktarda petrol emarelerine raslanmıştır.

d) Kentalan ve Germik strüktürü :

Açılmaya başlanmış olan sondajlara devam edilmektedir.

İşletme ameliyeleri :

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığınca işletilmekte olan Raman ve Garzan sahalarından, 1957 yılında takriben 298 730 ton ham petrol istihsal edilmiştir.

Tasfiye ameliyeleri :

1957 yılında Batman rafinerisinde takriben :

Benzin	62 000	Ton
Motorin	16 000	»
Fuel Oil	155 000	»
Asfalt	39 000	»

istihsal edilmiştir.

Dairece yapılan teftiş ve kontroller :

Petrol Dairesi 1957 senesi zarfında teknik elemanları vasıtasıyla 14 arama ve inkişaf sondajı, 8 sismik, 7 gravimetrik, 1 manyetometrik ve 10 jeolojik ekip teftiş ve kontrol etmiştir.

Gelen yabancı mütahassıslar :

Şirketler, şimdikiye kadar muhtelif ihtisas sahibi 504 ecnebiyi memleketimize celbetmişlerdir.

Petrol ameliyatına tahsis olunan sermaye :

Şirketlerin faaliyete başladıkları tarihten, 1956 yılı sonuna kadar nakit, malzeme, mütaahhitlere ödenen paralar ve saire haklar karşılığı olmak üzere, ithal ettikleri kıymetler yekünü 27,5 milyon lira iken, bu miktar 1957 senesinin sonu itibariyle 70 milyon liraya baliğ olmuştur.

Devlet hakları ve hisseleri :

1956 yılında Devlet hakkı 585 457,86 lira iken, 1957 yılında 251 302,7 lira fazlasıyla 836 760,60 lira olarak tahakkuk etmiştir.

1956 yılında Devlet hissesi 1 910 096,22 lira iken, 1957 senesinin 11 aylık tahsilât yekûnu 1 730 266,22 liraya bâliğ olmuştur.

Netice :

1957 yılı zarfında yeni yeni şirketlerin Türkiye'de arama hakkı iktisabetmiş olmaları, daha evvelden alınmış olan haklar üzerinde yeni ve büyük sermaye ve imkânlarla malik şirketlerin hak tesis etmek suretiyle petrol faaliyetine katılmaları, mevcut ve öteden beri çalışan şirketlerin yeni sahalar almış olmaları, şirketlerin saha çalışmalarının daha geniş çapta ve daha detaylı yapılmış olması geçen sene sondaj yapan şirketlerden başka, daha bázılarının sondaj ameliyelerine başlamaları ve yeni sondaj mevkilerinin tesbit edilerek 1958 yılında sondaj faaliyetine daha büyük mikyasta başlanacağına anlaşılmış olması dolayısıyla, petrol araştırma şirketlerinin Türkiye'ye olan alâkalarının arttığı belirmektedir.

Petrol Kanununun tatbikati neticelerinin yakın tarihlerde alınmasını beklemenin yerinde olduğu arz olunur.

Kısım : II.*1958 yılı Petrol Dairesi bütçesinin tahlili*

1958 yılı için tertibedilen bütçe gelirlerinin yekûnu 1 025 128 ve giderlerinin yekûnu 1 025 128 lira olarak tesbit edilmiştir. 1957 senesinde gelirler 906 015 ve giderler de 906 015 lira bulunmaktadır.

1958 gelir ve giderlerinin ana hatları aşağıda gösterilmiştir:

	1957	1958
	Lira	Lira
I - Varidat :		
1. Hazineden yardım (Yatırımlar dışında kalan masraflar için)	565 000	
2. Petrolden Devlet hakkı		725 126
3. Müteferrik varidat	1	1
4. Teberrular	1	1
5. Geçen yıldan devreden nakit mevcudu	341 013	300 000
	906 015	1 025 128
II - Masraflar :		
1. Personel masrafları	746 864	767 902
2. Yönetim masrafları	120 651	171 001
3. Daire hizmetlileri	36 500	74 500
4. Borçlar	2 000	11 725
	906 015	1 025 128

Tahmin edilen Devlet hakkı uygun görülmüştür:

1958 gelirinin 1 469 510,77 lira olmasına mukabil, 6326 sayılı Petrol Kanununun 6987 sayılı Kanununun 4 nci maddesiyle tadil eden 22 nci maddeye göre bu gelir 1 450 000 lira olarak Maliye Vekâleti (B) cetvelinin 27 nci faslının 13 nci fıkrasına gelir kaydedilerek mezkûr Kanunun 23 nci maddesine göre Petrol Dairesinin bütçesi nispetinde Maliye Vekâleti kendi bütçesine Petrol Dairesine tahsisat koyması icabettiğinden bütçe tutarı olan 1 025 128 liradan nakit mevcudu olarak gösterilen 300 000 lira tenzil edildikte, 725 128 lira Petrol Dairesine verilmek üzere tahsisat konulması lâzımgelmektedir. Şöyle ki:

Lira

1 450 000	Petrol Dairesinin 1958 yılı geliri
300 000	Petrol Dairesinin 1957 yılından 1958 yılına devredeceği nakit mevcudu

1 750 000	Yekûn gelir
1 025 128	Petrol Dairesinin 1958 yılı bütçesi yekûnu

724 872 Petrol Dairesinin gelirinden artan kısım olup, Maliyeye devredilen

Geçen yıldan devredilen nakit mevcudu :

Muhtelif fasıllardan sağlanan tasarruflarla, 1958 bütçe yılına 300 000 lira nakit devredileceği tahmin edilmiştir.

Masraf kısmına gelince :

Bütçe lâyihasında kâfi izahat olduğundan, ayrıca üzerinde durulmamıştır.
Keyfiyet saygı ile arz olunur.

Nevşehir Mebusu
Necmettin Önder

Adana Mebusu
Rıza Tekeli

İstanbul Mebusu
Enver Kaya

Zonguldak Mebusu
Tahir Öktem

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No: 1/30
Karar No: 34

3 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Petrol Dairesi Reisliği 1958 yılı bütçesi hakkında hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 30 . XI . 1957 tarihli ve 71 - 651/3036 sayılı tezeresiyle gönderilen kanun lâyihası Encümenimizde havale edilmiş olmakla Sanayi Vekili, Petrol Dairesi Reisi ve Maliye Vekâleti Bütçe ve Mali Kontrol Umum Müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Petrol Dairesi Reisliğinin 1958 yılı bütçesini Encümenimiz namına tetkik eden raportörlerimizin hazırlamış oldukları rapor mütalâa edildikten ve müessesenin faaliyeti ile alâkalı mevzular üzerinde müzakereler cereyan ettikten ve sorulan sualler Hükümet tarafından cevaplandırıldıktan sonra bütçenin fasıl ve maddelerinin tetkikine geçilmiştir.

Bütçenin masraf tertiplerini ihtiva eden (A/1) işaretli cetvel yekûnu geçen yıla nispetle 119 113 lira fazlasıyla 1 025 128 lira olarak Hükümetçe tesbit ve teklif edilmiş bulunmakta olup fasıl ve maddelerde görülen artış ve eksilişlerin mucip sebepleri lâyihanın gerekçesinde arz ve izah edilmiş bulunmaktadır.

Fasıl ve maddeler üzerinde yapılan incelemeler sonunda mevzu tahsisatlar hizmetlerin ifasına kifayet eder miktarda görülmekle (A/1) işaretli cetvel Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Petrol Dairesi Reisliğinin 1958 yılı varidatı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 725 126 lirası petrolden alınan Devlet hakkından, 300 000

lirası geçen yıldan devreden nakid mevcudundan ve bakıyesi de müteferrik varidat ve teberrurlardan terekkübetmek üzere 1 025 128 lira olarak Hükümetçe tahmin ve tesbit edilmiş olup mezkûr cetvel Encümenimizce de bir tadile lüzumu görülmemesinin aynen kabul edilmiştir.

Madde metinleri aynen kabul olunan Petrol Dairesi Reisliğinin 1958 yılı Bütçe kanunu lâyihası merbutatı bulunan cetvellerle birlikte Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis
Balıkesir
H. İmre

Reis V.
Bursa
H. Köymen

Mazbata M.
Zonguldak
S. Ataman

Kâtip
Balıkesir
H. Timurtaş

Adana
Muhalifim
R. Tekeli

Afyon Karahisar
M. A. Ülgen

Antalya
K. Akmanlar

Çorum
Y. Gürsel

Diyarbakır
H. Turgut

Elâzığ
H. Müftügil

Erzurum
Ş. Erker

Eskişehir
M. Başkurt

Gazianteb
E. Cenani

Istanbul
N. Karşan

Siird
F. Erden

Van
Muhalifim
F. Melen

Izmir
D. Akbel

Kayseri
O. Kavuncu

Yozgad
T. Alpay

Manisa
S. Mıhçıoğlu

Nevşehir
N. Önder

HÜKÜMETİN TEKLİFİ*Petrol Dairesi Reisliği 1958 yılı Bütçe Kanunu
lâyihası*

MADDE 1. — Petrol Dairesi Reisliği 1958 bütçe yılı masrafları için bağı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 1 025 128 lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — Petrol Dairesi Reisliği 1958 bütçe yılı masraflarına karşılık olan varidat, bağı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 1 025 128 lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — Petrol Dairesi Reisliğince 1958 bütçe yılında elde edilecek varidat çeşitlerinden her birinin dayandığı hükümler bağı (C) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu cetvelde yazılı varidatın tarih ve tahsiline 1958 bütçe yılında da devam olunur.

MADDE 4. — Petrol Dairesi Reisliğinin 30.VI-1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine giren hizmetlilerine ait kadrolar bağı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

3656 sayılı Kanununun 9 ncu maddesi gereğince muvakkat mahiyetteki hizmetler için kadro alınabilecek tertipler, bağı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 5. — İstimlâk bedeli ile ika edilecek zararlar karşılığı olarak petrol hakkı sahiplerinden alınacak mebalığden idarece irat kaydı lâzımgelenler bir taraftan bağı (B) işaretli cetvele varidat, diğer taraftan (A/1) işaretli cetvelin ilgili tertiplerine Maliye Vekâletince tahsisat kaydolunur.

MADDE 6. — Geçen yıl borçları faslındaki tahsisat üstünde çıkan ve 1957 yılı bütçesinin aid olduğu tertiplerinde karşılığı bulunan borçlar ilgili oldukları hizmet fasıllarından bu fasla Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisattan ödenir.

1954 - 1956 bütçe yıllarına aid olup da Muhasebe Umumiye Kanununun 93 ncu maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçesinde bulunan borçlar 1958 yılı bütçesinin ilgili hizmet tertiplerinden veya 3 - 4 ncu kısım fasılları bakıyelerinden eski yıllar borçları faslına Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisattan ödenir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ*Petrol Dairesi Reisliği 1958 yılı Bütçe kanunu
lâyihası*

MADDE 1. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Aynen kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 7. — Bu kanun 1 Mart 1958 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 8. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Sanayi Vekilleri memurdur.

Başvekil <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili ve Başvekil Yardımcısı <i>T. İleri</i>
Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i>	Devlet Vekili <i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>	Millî Müdafaa Vekili <i>Ş. Ergin</i>
Dahiliye Vekili <i>N. Gedik</i>	Hariciye Vekili <i>F. R. Zorlu</i>
Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>	Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>
Nafia Vekili <i>E. Menderes</i>	Ticaret Vekili <i>A. Aker</i>
Sıh. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. Lûtfi Kırdar</i>	Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsman</i>
Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>	Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sanayi Vekili <i>S. Ağaoglu</i>
Bas. - Yay. ve Turz. Vekili <i>S. Yırcalı</i>	İmar Vekili <i>M. Berk</i>

B. E.

MADDE 7. — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Aynen kabul edilmiştir.

A/1 - CETVELİ

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1957	1958 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel masrafları</i>					
I - Maaşlar ve ücretler					
201		Maaşlar			
	11	Memurlar maaşı	450 000	405 500	405 500
	12	Mukaveleliler maaşı (6326 sayılı Kanununun 18 nci maddesinin B fıkrası ile 6558 sayılı Kanununun 3 nci maddesi gereğince)	85 000	93 900	93 900
	21	Açık maaşı	1	1	1
		Fasıl yekûnu	535 001	499 401	499 401
202		Hizmetliler ücreti	74 800	95 625	95 625
204		Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücretleri	50 000	85 000	85 000
II - Başka haklar					
206		4598 sayılı Kanun gereğince yapılacak zam ve yardımlar			
	11	Çocuk zammı	10 000	10 000	10 000
	21	Doğum yardımı	2 000	2 000	2 000
	31	Ölüm yardımı	3 000	3 000	3 000
		Fasıl yekûnu	15 000	15 000	15 000
207		Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanununun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı	0	1 500	1 500
209		5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler			
	11	% 5 emekli ve % 25 giriş kesenekleriyle artış farkları karşılığı	21 038	20 210	20 210

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1957	1958 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
		12 % 1 ek karşılıkları	3 825	3 966	3 966
		13 Emekli ikramiyesi	20 000	20 000	20 000
		14 Sandık yönetim masraflarına iştirak hissesi	1 000	1 000	1 000
		15 Diğer ödemeler	1 000	1 000	1 000
		Fasıl yekûnu	46 863	46 176	46 176
210		Temsil tahsisatı (6326 sayılı Kanunun 18 nci maddesinin «a» fıkrası)	25 200	25 200	25 200
		İkinci kısım yekûnu	746 864	767 902	767 902
<i>Üçüncü kısım - Yönetim masrafları</i>					
301		Büro masrafları			
	10	Kırtasiye	6 000	6 000	6 000
	20	Düşeme	8 000	5 000	5 000
	30	Demirbaş	5 000	4 000	4 000
	40	Öteberi masrafları	5 000	5 000	5 000
	50	Aydınlatma	3 000	2 500	2 500
	60	Isıtma	1	1	1
		Fasıl yekûnu	27 001	22 501	22 501
303		Basılı kâğıt ve defterler	8 000	8 000	8 000
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları			
	11	Posta ve telgraf ücretleri	5 000	5 000	5 000
	21	Telefon masrafları	7 000	7 000	7 000
		Fasıl yekûnu	12 000	12 000	12 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1957	1958 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümence kabul edilen Lira
305		Kira bedeli	25 500	75 000	75 000
306		Giyeceler	1 650	2 000	2 000
307		Harcırahlar			
	10	Daimî vazife harcırahı	1 000	1 000	1 000
	20	Muvakkat vazife harcırahı	20 000	15 000	15 000
	40	Ecnebi memleketler harcırahı	12 500	12 500	12 500
	50	Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin harcırah ve başka masrafları	5 000	15 000	15 000
		Fasıl yekûnu	38 500	43 500	43 500
308		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırahları	4 000	4 000	4 000
309		Taşıt masrafları			
	21	İşletme masrafları	2 000	2 000	2 000
	22	Onarma masrafları	2 000	2 000	2 000
		Fasıl yekûnu	4 000	4 000	4 000
		Üçüncü kısım yekûnu	120 651	171 001	171 001
<i>Dördüncü kısım - Daire hizmetleri</i>					
403		Temsil masrafları	3 000	3 000	3 000
407		Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren masraflar			
	30	Geriverilecek paralar	1 000	1 000	1 000
	40	Mahkeme harçları	1 000	1 000	1 000
		Fasıl yekûnu	2 000	2 000	2 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1957	1958 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
417		6326 sayılı Petrol Kanununun 9 ve 87 nci maddelerini ilgilendiren masraflar			
	10	Petrol hakkı sahipleri tarafından ika olunacak zararların tazmini ve hesapların telâfisi maksadiyle yapılacak ödeme ve masraflar	1 000	1 000	1 000
	20	İstimlâk olunacak arazilere ait istimplâk bedelleri karşılığı ve ilgili masraflar	1 000	1 000	1 000
	30	6326 sayılı Petrol Kanununun 27, 38, 51, 52 ve 116 ncı maddelerinin gerektirdiği masraflar	7 000	50 000	50 000
		Fasıl yekûnu	9 000	52 000	52 000
419		Mahkeme masrafları ile 6326 sayılı Kanunun 21 nci maddesi gereğince komiserlere verilecek ücret ve masraflar	15 000	10 000	10 000
451		Yayın masrafları			
	10	Satınalma ve abone	5 000	5 000	5 000
	20	Başka her çeşit masraflar	2 500	2 500	2 500
		Fasıl yekûnu	7 500	7 500	7 500
		Dördüncü kısım yekûnu	36 500	74 500	74 500
<i>Beşinci kısım - Borçlar</i>					
501		Geçen yıl borçları	1 000	9 725	9 725
502		Eski yıl borçları	0	1 000	1 000
505		Hükme bağlı borçlar	1 000	1 000	1 000
		Beşinci kısım yekûnu	2 000	11 725	11 725

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1957	1958 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümenec kabul edilen Lira
KISIMLAR YEKÜNÜ					
		İkinci kısım yekûnu	746 864	767 902	767 902
		Üçüncü kısım yekûnu	120 651	171 001	171 001
		Dördüncü kısım yekûnu	36 500	74 500	74 500
		Beşinci kısım yekûnu	2 000	11 725	11 725
		UMUMİ YEKÜN	906 015	1 025 128	1 025 128

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	1957	1958 yılı için	
			Yılı tahminleri Lira	Hükümetçe tahmin edilen Lira	Encümenec tahmin edilen Lira
1		Hazineden yardım			
	1	Yatırımlar dışında kalan mas- raflar için	565 000	0	0
	2	Yatırımlar için	0	0	0
		Fasıl yekûnu	565 000	0	0
2		Petrolden Devlet hakkı	0	725 126	725 126
3		Müteferrik varidat	1	1	1
4		Teberrular	1	1	1
5		Geçen yıldan devreden nakit mevcudu	341 013	300 000	300 000
		UMUMİ YEKÜN	906 015	1 025 128	1 025 128

C - CETVELİ

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın
dayanakları

Nev'i	Tarihi	Numarası	Ö Z E T İ
Kanun	16 . III . 1954	6 326	Petrol Kanunu
»	21 . V . 1955	6 558	Petrol Kanununun bâzı maddelerinin tadili ve bâzı maddelerine fıkralar ilâvesi hakkında Kanun
»	6 . VI . 1957	6 987	6326 sayılı Petrol Kanunu ile bu kanunda değişiklik yapan 6558 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadili ve bâzı maddelerine fıkralar ilâve edilmesi hakkında Kanun

D - CETVELİ

G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
1	Ressam	1	475
3	Topoğraf	1	625
	» yardımcısı	1	400
	Şoför	1	300
4	Daktilo (Dil bilir)	1	550
	»	1	250
	»	1	200
5	Malzeme eksperı	1	625
	Doktor	1	150
	Telsiz kontrol memuru	1	400
	Memur	2	400
6	Dağıtıcı	1	200
	Bekçi	1	125
	Hademe	1	150
	»	3	125
		18	

E - CETVELİ

F.	Faşlın unvanı
204	Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücretleri